

Souhrnná teritoriální informace Tanzánie

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Nairobi (Keňa) ke dni 13. 5. 2020
17:16

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.8)
3. Vztahy země s EU (s.11)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.12)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.15)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.19)
7. Kontakty (s.23)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

- Sjednocená tanzanská republika
- United Republic of Tanzania
- Jamhuri ya Mwangano wa Tanzania

Složení vlády

President and Commander -in- Chief of the Armed Forces of the United Republic of Tanzania	H.E. Dr. John Magufuli
Vice President	
President of Zanzibar (Semi-autonomous region)	
Prime Minister	
Minister of Agriculture	
Minister of Livestock and Fisheries	
Minister of Constitutional Affairs and Justice	

Minister of Defence and National Service
Minister of Education, Science, Technology and Vocational Training
Minister of Energy
Minister of Minerals
Minister of Finance and Planning
Minister of Foreign Affairs, E.A.C., Regional and International Cooperation
Minister of Health, Community Development, Gender, Seniors and Children
Minister of Home Affairs
Minister of Industry, Trade and Investment
Minister of Information, Culture, Artists and Sports
Minister of Lands, Housing and Human Settlements
Minister of Natural Resources and Tourism
Minister of Water and Irrigation
Minister of Works, Transport and Communication

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel: 43 188 000

Věková struktura obyvatelstva:

- 0–14 let: 43,5 % (muži: 8 763 471, ženy: 8 719 198)
- 15–64 let: 53,7 % (muži: 10 638 666, ženy: 10 947 190)
- 65 let a více: 2,8 % (muži: 502 368, ženy: 642 269)

Hustota na km²: 46,3 obyvatel

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva: 45 %

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 2,0 %

Národnostní složení

- Pevninské obyvatelstvo tvoří z 99 % Afričané (ze kterých 95 % pochází z etnické skupiny Bantu, skládající se z více než 130 černošských kmenů – mezi hlavní patří Sukumové, Haya, Nyakyusa, Nyamwezi a Chagga)
- ostatní obyvatelstvo tvoří 1 % (skládá se z Asiatů, Evropanů a Arabů)
- Zanzibar – většina obyvatelstva je svahilského původu, významné menšiny: Indové a Arabové

Náboženské složení

pevnina

- křesťanství 30 %
- islám 35 %
- animismus 35%

Zanzibar

- islám přes 99 %

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2015	2016	2017	2018	2019
HDP/obyvatele (USD PPP)	2 579	2 709	2 842	2 997	3 355
inflace	6.8 ^a	5.1	4.2	3.3	3,8
míra nezaměstnanosti	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
růst HDP %	6.9	6.5	6.6	6,1	6,8

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy státního rozpočtu jako % HDP	13.8	13.9	13.9	15,2	13,5
Výdaje státního rozpočtu jako % HDP	16.8	17.9	17.2	16.5	15,5

Saldo státního rozpočtu jako % HDP	-3.0	-4.0	-3.4	-1.3	-2,5
Veřejný dluh jako % HDP	33.2	33.9	34.1	36.2	-31,7

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet platební bilance mil USD	-4,367	-2,065	-1,687	-2,688	-1 691
Dluh mil USD	15,226	16,659	18,285	18,385	20 011
Dluhová služba mil USD	356	705	820	970	1 162
Devizové rezervy mil USD	4,094	4,031	5,090	5,070	5 567

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální banka:

BANK OF TANZANIA

10 Mirambo Street

P. O. Box 2939

Dar es Salaam

Tel.: (+255 22) 2110945/6/7

Fax: (+255 22) 2113941/2112573/2113325

Internet: www.bot-tz.org

Komerční banky:

CRDB BANK Ltd.

P. O. Box 268

Dar es Salaam

Tel.: (+255 22) 2117441/7

Fax: (+255 22) 2113341

Internet: www.crdb.com

NATIONAL BANK OF COMMERCE Ltd.

NBC Hse, Sokoine Drive
P. O. Box 1863
Dar es Salaam
Tel.: (+255 22) 2113914
Fax: (+255 22) 2112082
Internet: www.nbctz.com

TANZANIA INVESTMENT BANK

Samora Ave/Zanaki Str.
P. O. Box 9373
Dar es Salaam
Tel.: (+255 22) 2115908/9
Fax: (+255 22) 2113438
Internet: www.tib.co.tz

STANDARD CHARTERED Ltd.

Shaaban Robert/Garden Ave
P. O. Box 9011
Dar es Salaam
Tel.: (+255 22) 2122093/2122120
Fax: (+255 22) 2122096
Internet: www.standartchartered.com

STANBIC BANK TANZANIA Ltd.

Ohio Street/Sokoine Drive
P. O. Box 72647
Dar es Salaam
Tel.: (+255 22) 2112195/200
Fax: (+255 22) 2113742
Internet: www.stanbicbank.co.tz

Pojišťovny:**NATIONAL INSURANCE CORP. OF TANZANIA Ltd.**

Insurance Hse, Samora Ave.
P. O. Box 9264
Dar es Salaam
Tel.: (+255 22) 2113823/9
Fax: (+255 22) 2113403/2117425
Internet: www.nictanzania.co.tz

ALLIANCE INSURANCE CORPORATION Ltd.

50 Mirambo Street
P. O. Box 9942
Dar es Salaam
Tel.: (+255 22) 2139100/1
Fax: (+255 22) 2139098
Internet: www.alliancetz.com

RELIANCE INSURANCE Co. (TANZANIA) Ltd.

Osman Tower/Zanaki Str.

P. O. Box 9826

Dar es Salaam

Tel.: (+255 22) 2120088/9/90

Fax: (+255 22) 2112903

Internet: www.reliancetz.com

1.7 Daňový systém

Tanzanie získává většinu svých příjmů z daně z příjmu a z daně z přidané hodnoty. Dále existuje řada dalších daní, které jsou pro zahraniční investory nebo pozorovatele velice nepřehledné (bylo napočítáno přes 30 druhů daní).

- Firemní daň (Corporation Tax), daň z příjmu, jsou povinny platit všechny společnosti sídlící v zemi ve výši 30 %. (Za zdanitelný se považuje příjem z podnikání v Tanzanii.)
- Daň z přidané hodnoty (VAT) se vybírá jednotnou sazbou 20 % z hodnoty zboží nebo služeb vyráběných v Tanzanii nebo do Tanzanie dovážených. (VAT byla zavedena r. 1998.)
- Daň z příjmu fyzických osob (Personal Tax) platí každá osoba, která má v Tanzanii příjmy. Výpočet daně je velice složitý. Příjmy se zdaňují od 7,5 % (pro měsíční příjem do TSh 50 000) až do 35 % plus fixní poplatek (pro příjmy nad TSh 700 000).
- Zákonné srážky z platu ve výši 10 % a odvod do National Provident Fund provádí zaměstnavatel. Dalších 10 % si platí zaměstnanec sám.
- Spotřební daň (Excise Duty) se vybírá z prodeje různých výrobků a sazba je jednotná ve výši 30 %.
- Daň vybíraná srážkou (Withholding Tax) je rozdílná pro rezidenty a nerezidenty. Příklady:
- druh příjmu / rezident / nerezident dividendy / 15 % / 20 %
- příjem z úroků / 15 % / 15 % příjem z pronájmů / 15 % / 40 %
- profesní příjmy / - / 30 % zboží a služby / 2 % / -

2. Zahraniční obchod a investice

-

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz mil USD	5,445	5,561	5,844	4,371	5 382
Dovoz mil USD	-9,724	-9,784	-10,377	-8,095	-8 586
Saldo služeb mil USD (-)	789	1,015	1,235	1,160	1 914
Saldo obchodní bilance mil USD	-4,279	-4,223	-4,533	-3,724	-3 204

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní exportní partneři

země	podíl na exportu %
Rwanda	19
Keňa	9
DRC	8
Zambie	7
Uganda	5

Hlavní dovozní partneři

země	podíl na dovozu %
ČLR	20
Indie	14
SAE	10
Saudská Arábie	7
JAR	5

2.3 Komoditní struktura

Hlavní exportní položky

název položky	podíl na exportu
Zlato	28 %
Tabák	6,4 %
Vzácné kovy	4,4 %
Ropné produkty	3,9 %
Ořechy	3,5 %

Hlavní dovozní položky

název položky	podíl na dovozu
Ropné produkty	35 %
Auta osobní	2,3 %
Auta nákladní	1,8 %
Obilí	1,8 %
Palmový olej	1,5 %

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Tanzanie má zatím jedinou zónu volného obchodu na ostrově Zanzibar, která je spravována k tomu zřízenou institucí (Zanzibar Free Economic Zone Authority). S výjimkou operací souvisejících s proclíváním zboží a bankovních operací dohlíží na činnost všech subjektů, působících ve volné zóně, které vyrábějí hlavně pro export.

V r. 2003 byly zřízeny tzv. vývozní výrobní zóny (Export Processing Zones), kde má být díky daňovým úlevám dosaženo konkurenčně schopné produkce tradičních odvětví, zejména textilního a kožedělného průmyslu.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Struktura odvětví: Pivovarnictví, tabákové výrobky, textilní průmysl, hotely, těžební průmysl, komunikace, bankovníctví, průzkum ropných ložisek

Pro bližší informace doporučujeme web [Tanzania Investment Centre](#).

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

V r.1997 byla zřízena agentura Tanzania Investment Center (P. O. Box 938, Dar es Salaam), jejíž úkolem je podporovat investice a koordinovat a usnadňovat formality s nimi spojené. Zejména jde o schvalování v souladu se zákonem The National Investment Promotion and Protection Act (NIPPA, 1992). Pobídky pro investory jsou následující:

- Vlastnictví: povoleno 100 % vlastnictví investice
- Dovození clo: od cla jsou osvobozeny strojní zařízení, materiály a dodávky pro realizaci projektu schváleného NIPPA; platí se pouze poplatek 10 %
- Corporate Tax: odklad o 5 let u všech projektů schválených NIPPA
- Withholding Tax: odklad o 5 let a její pozdější úhrada nižší sazbou
- Převádění zisků: bez omezení

Přes výše uvedené pobídky kritizuje řada investorů nesmírnou byrokracii a nepřehlednost daňového systému.

3. Vztahy země s EU

-

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

The Delegation of European Union to Tanzania

Umoja House
Hamburg Avenue/Shabaan Robert Street
P.O. Box 9514
Dar es Salaam
Tanzania
Tel.: +255 22 2117473/6
Email: delegation-tanzania@eeas.europa.eu

3.2 Obchodní vztahy země s EU

	Dovoz z Tanzánie mil EUR	Vývoz do Tanzánie mil EUR
2014	601	1 011
2015	697	1 055
2016	632	970
2017	524	896
2018	478	889

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Tanzánie je typickým příjemcem zahraniční rozvojové pomoci, a to jak od mezinárodních finančních institucí, tak od jednotlivých donorů, mezi které tradičně patří Velká Británie, Japonsko, Nizozemsko, Německo a skandinávské státy.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

-

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Období	Vývoz USD(tis.)	Dovoz USD(tis.)	Bilance USD(tis.)
2015	12 117	6 424	5 692
2016	10 989	5 191	5 798
2017	15 605	9 047	6 558
2018	16 579	10 742	5 837
2019	10 921	5 724	5 724

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Vývoz Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
Stroje automat zprac dat jednotky snímače ap	4 098
Stroje mechanické s vlastní indiv funkcí jn	872
Oděvy obnošené aj výrobky textilní opotřebené	718
Disky, pásky, energeticky nezávislá polovodičová paměťová zařízení, "čipové karty" a jiná média pro záznam zvuku nebo jiného fenoménu, též nahraná, včetně matric a galvanických otisků pro výrobu disků, avšak kromě výrobků kapitoly 37	662

Kyanidy kyanid-oxidy kyanidy komplexní	550
Myčky stroje k čištění plnění ap lahví aj	429
Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	391
Zápalnice bleskovice roznětky rozbušky apod	276
Telefonní přístroje, včetně telefonů pro celulární síť nebo jiné bezdrátové sítě; ostatní přístroje pro vysílání nebo přijímání hlasu, obrazů nebo jiných dat, včetně přístrojů pro komunikaci v drátových nebo bezdrátových sítích (jako jsou	254
Polymery ethyleny v primárních formách	235

Dovoz Název zboží	Stat. hodnota USD(tis.)
Tabák nezpracovaný odpad tabákový	3 609
Filé aj maso rybí čerstvé chlazené zmrazené	354
Přípravky potravinové jn	330
Výtažky esence koncentráty kávy čaje maté ap	166
Ryby čerstvé chlazené ne filé aj rybí maso	122
Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	110
Skořice květy skořicovníku	85
Oděvy doplňky kojenecké pletené háčkové	50
Datle fíky ananas avocato apod čerstvé sušené	44
Osciloskopy, analyzátory spektra a ostatní přístroje a zařízení na měření a kontrolu elektrických veličin, kromě měřidel čísla 9028; přístroje a zařízení na měření nebo detekci záření alfa, beta, gama, rentgenového,	30

kosmického nebo jiného i	
--------------------------	--

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Objem vývozu služeb z ČR do Tanzanie je velmi omezený. Příležitost lze spatřovat v oblasti konzultačních činností v průmyslovém, zejména energetickém sektoru.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

České aktivity jsou v tomto ohledu doposud omezené.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Tanzanie souhlasila v souvislosti se vstupem ČR do EU s ukončením platnosti obchodní dohody z r. 1986.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

V kontextu zahraniční rozvojové spolupráce České republiky nepatří Tanzanie k prioritním zemím. V zemi tak nejsou realizovány žádné velké bilaterální projekty.

Česká republika poskytuje příležitostně financování v rámci programu malých lokálních projektů. Více informací o možnostech zapojení do malých lokálních projektů lze získat na [webu MZV ČR](http://www.mzv.cz).

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

-

Podkapitoly:

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

□ Energetický průmysl

Energetická soustava je nedostatečná a ve velmi špatném stavu a zdaleka nestačí pokrýt vysokou poptávku, která roste ročním tempem 10 – 15 %. Vláda se situaci přednostně věnuje ve svém pětiletém rozvojovém plánu National Strategy for Growth and Reduction of Poverty, nedostatek elektrické energie je hlavní překážkou ekonomických aktivit. Rozvojový plán Ministerstva energetiky počítá s dynamickým růstem instalované energie a s rozvojem distribuční soustavy tak, aby se přístup v elektrické energii zvýšil z 30 % na 50 % v roce 2025. V rozvoji energetického sektoru by měly přispět jak rozsáhlé zásoby zemního plynu 50 triliónů kubických stop, tak potenciál geotermální energie, který je odhadován na 5 000 MW. Příležitosti jsou tak spojené s budoucí plynofikací Tanzanie ve všech oblastech, včetně úprav motorových vozidel (LPG) či s budoucím rozvojem geotermálních elektráren. V příštích pěti letech má být rovněž vybudován ropovod z Ugandy do Tanzanie v délce 1400 km v objemu investice 4 mld. USD. Tím vznikne potenciál pro dodávky v oblasti technické podpory výstavby ropovodu. Relativně vysoké ceny elektrické energie v Tanzanii nabízejí rovněž investiční a obchodní příležitosti pro realizaci projektů dodávek decentralizované elektrické energie (off grid dodávky). Poptávka po off grid řešeních (do 10 MW instalovaného výkonu) existují zejména v odlehlých částech Tanzanie, kde se vzhledem k nízké hustotě osídlení nevyplácí elektrifikace z centrální energetické soustavy.

□ Stavební průmysl

Sektor stavebnictví vykazuje během posledních let růst na úrovni 8 % který má se zvýšenou dynamikou pokračovat i v nadcházejících letech, a to vzhledem k novému vládnímu závazku vydávat na investiční projekty 13 % státního rozpočtu. Růst se bude opírat o investice do výstavby nedostatečné infrastruktury (silnice, mosty, železnice, přístavy), výstavbu residenčního bydlení a komerčních budov. Investice do rozvoje přístavu Bagamoyo mají dosáhnout částky 10 mld USD do roku 2021. Nové vládní plány počítají rovněž s rozšířením kapacity přístavu Tanga. Rozšíření přepravních kapacit tak nabízí příležitosti pro dodávky v rámci logistických center, které na rozvoj přístavů navazují. Populace Tanzanie se má do roku 2050 zdvojnásobit ze současných 53 mil. osob. Již dnes existuje neuspokojená poptávka po bydlení na úrovni 3 mil. bytů. S růstem populace se bude současná situace ještě dále zhoršovat. Současný růst poptávky po bydlení je odhadován na 200 tis. bytových jednotek. Příležitosti jsou spojeny i s postupující urbanizací, která dosahuje stále úrovně pouhých 30 %, ovšem s ročním růstem přesahujícím 5 %.

Další příležitosti jsou spojeny s vládním rozhodnutím přesunout administrativu z Dar es Salaamu do hlavního města Dodomy. V rámci plánů rozvoje města se počítá například s vybudováním nového mezinárodního letiště v nadcházejících pěti letech vzhledem k tomu, že existující letiště není schopno přijímat velká osobní ani nákladní letadla. Další plány pak zahrnují výstavbu nového národního stadionu, či obchvat města v délce více než 100 km. Pro Tanzanii je důležitý rovněž Tanzania's Water Sector Development Program. V rámci druhé fáze programu, který byl ukončen v roce 2019 bylo investováno více než miliarda USD. Z pohledu příležitostí je pak důležité, že v rámci třetí fáze programu pro roky 2019–2025 má být investována obdobná částka, a to zejména do rozvodných sítí a úpraven vody.

☐ Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Výdaje na zdravotnictví vykazují růst, na kterém mají aktuálně hlavní podíl donorské příspěvky. Priorita zdravotnictví se však s nástupem současné administrativy odráží i do vládních výdajů. V rámci programu Strengthening Primary Health Care for Results je na rozvoj zdravotnictví do roku 2020 alokována částka ve výši 240 mil. USD. Z této částky půjde 35 % na rozvoj zdravotnického systému, další čtvrtina na pre-venční zdraví dětí, zajištění porodnické péče a dostupnost zdravotní péče pro většinu obyvatel, zbylé prostředky je určeno na výživu a zajištění potravinové bezpečnosti. Priorita zdravotnictví se odráží i v navýšení částky alokované pro zdravotnictví z tradičních 7 % na 9,2 %. Dle vládních plánů by se výdaje na zdravotnictví měly do roku 2025 zvýšit až na cílových 15 % výdajů státního rozpočtu. Příležitosti v oblasti zdravotnictví představuje i současný růst spotřeby léčiv na úrovni 35 mil USD, při celkové velikosti trhu 490 USD. 95 % léčiv na tanzanském trhu při tom pochází z dovozu.

Na podporu zdravotnictví běží do roku 2020 program Strengthening Primary Health Care for Results s alokovanou částkou ve výši 240 mil. USD. Rozvojový program tak představuje příležitost pro dodavatele zdravotní techniky.

☐ Zemědělský a potravinářský průmysl

Nejdůležitější sektor ekonomiky, který vytváří čtvrtinu HDP země, zajišťuje 85 % vývozu a zaměstnává 80 % pracovní síly; vláda vydává na rozvoj zemědělství 7 % svého rozpočtu; růst sektoru je dán zejména produkcí základních komodit (kukuřice, kasava). Nový plán rozvoje sektoru však počítá s navýšením výdajů na rozvoj sektoru zemědělství na 10 % celkových výdajů státního rozpočtu, a to do konce roku 2025.

Předpokládá se intenzifikace pěstování základních komodit pomocí jak aplikace hnojiv a použití strojového zařízení, tak v případě zpracování potravinářské produkce, mlékárenství a nápojů. Vládní strategie rozvoje zemědělství zdůrazňuje nutnost zavedení mechanizace do zemědělství, jako nezbytné podmínky pro zvýšení výkonnosti zemědělství. V současnosti však pouze 1 % farmářů používá traktorovou mechanizaci. Investoři jsou tak vyzýváni k budování strojně traktorových stanic, které by byly schopny za úplaty nabízet potřebnou techniku pro potřeby tanzanských farmářů. Nabídka technologií musí počítat se specifickými potřebami tanzanského zemědělství, které se často potýká s obdobím sucha. Boj se suchem je rovněž vládní prioritou. Z 2,3 mil ha zemědělské půdy, která má vysoce vhodné podmínky k zavlažování, je pouze 50 % zavlažováno. Dodávky zavlažovacích systémů tak představují další příležitost pro české firmy.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8504 – Elektrické transformátory, statické měniče a indukty
	HS 8507 – Elektrické akumulátory, včetně separátorů
	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a základny pro el. ovládání
	HS 8541 – Diody, tranzistory ap. polovodičová zařízení
	HS 8544 – Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken

Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví ap.
	HS 8433 – Žací nebo mláticí stroje, sekačky na trávu ap.
	HS 8434 – Dojící stroje a mlékárenské stroje a zařízení
	HS 8435 – Lisy, drtiče ap. přístroje pro výrobu vína, moštů ap.
	HS 8436 – Ost. stroje pro zemědělství, lesnictví, včelařství ap., umělé líhně
	HS 8438 – Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8478 – Stroje pro přípravu, zpracování tabáku, jinde neuvedené
Stavební průmysl	HS 7306 – Ost. trouby, trubky a duté profily ze železa nebo oceli
	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8431 – Části a součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
Stavební průmysl	HS 8428 – Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8429 – Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
	HS 8431 – Části a součásti jeřábů, vozíků, buldozerů, fréz aj.
	HS 9406 – Stavby montované

Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 – Léky neodměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 3004 – Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.

5.2 Kalendář akcí

Autoři neuvádějí.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

-

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Dovozy se většinou uskutečňují prostřednictvím zástupce, který působí jako dovozce na vlastní účet, nebo jako prostředník.

6.2 Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dovošní režim je liberální. Až na položky, týkající se bezpečnosti, zdravotnictví nebo životního prostředí, které jsou uvedeny v příslušném zákoně, neexistuje systém dovozních licencí.

Kromě vývozní faktury a dokladů, předepsaných platební podmínkou, jsou dalšími dovošními dokumenty:

- Clean Report of Finding, který na základě dohody s tanzanskou vládou vydává inspekční společnost Cotecna Inspection SA se sídlem ve Švýcarsku. Aby vývozce obdržel daný dokument, který je zpravidla rovněž jedním z akreditivních dokumentů, musí předem kontaktovat zástupce inspekční společnosti v zemi vývozu a umožnit mu inspekci zboží. Inspekce před expedicí je pro vývozce zdarma – inspekční společnost dostává úhradu za své služby přímo od tanzanské vlády. V případě, že však zboží dojde do Tanzánie bez tohoto certifikátu, je nutno provést inspekci na místě vstupu do země, za což dovozce zaplatí tanzanským celním orgánům pokutu ve výši cca 15 % z FOB hodnoty zboží.
- Import Declaration Form, který musí vyplnit dovozce a předložit tanzanskému daňovému úřadu (Tanzania Revenue Authority).
- Customs Single Bill of Entry – vyplňuje rovněž dovozce a předkládá při celním řízení.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Pro zřízení kanceláře, reprezentace firmy nebo založení společného podniku je nutná registrace v obchodním rejstříku. Obchodní rejstřík nezkoumá hospodářské důvody vstupu zahraniční firmy na trh. Pro zahájení podnikatelské činnosti je nutno získat od tanzanských institucí následující dokumenty:

- Certificate of Incorporation - vydává Registrar of Companies
- Tax Clearance Certificate - vydává Income Tax Dpt.
- Business Licence - vydává Trade Licence Authority

Právní systém na tanzanské pevnině vychází z anglického práva a praxe. (Právní systém na ostrovní části země se v některých detailech liší.) V každém případě se při zřizování společností nebo zastoupení doporučuje využívat místních právníků.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Je obvyklá propagace v HSP, zejména v tisku. Propagaci na místě nelze provádět bez anglických barevných prospektů – je neúnosné přikládat k nabídkám pouze fotokopie prospektů nebo pouze jejich české či německé verze.

Hlavním veletrhem v zemi je mezinárodní všeobecný veletrh, který organizuje státní instituce Board of External Trade a který se koná každoročně v první polovině července:

Dar es Salaam International Trade Fair

Saba Saba Grounds, Kilwa Road

P. O. Box 5402

Dar es Salaam

Tel.: (+25522) 851706

Fax: (+25522) 851700

E-mail: betis@intafrika.com

Internet: www.tptanzania.co.tz

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana duševního vlastnictví je minimální na legislativní úrovni, ještě horší je její praktické uplatňování. Ohroženi jsou především dodavatelé anglosaského show-businessu, hrozbu ale limituje velmi omezená koupěschopnost obyvatelstva, pro které jsou už i čisté nosiče dat a přehrávací zařízení nedostupné. Další skupinou, ve které by se mohly omezeně objevit i české firmy, jsou výrobci softwaru. Kopírování se týká ovšem hlavně spotřebního a zábavného softwaru. Krádeže technologických softwarových aplikací jakož i obcházení patentových práv, které by mohly české podniky ohrozit nejvíce, narážejí na nízkou technickou kulturu v zemi.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky se zadávají formou tendrů. Jako první krok zejména v případě tendrů na stavební práce nebo konzultační činnosti bývá předkvalifikace zájemců, kteří pokud jsou vyhodnoceni pro daný účel jako vhodní, jsou poté oslovováni již přímo formou zaslání tendrových podmínek. Tendry jsou zveřejňovány v denním tisku, a to v Tanzanii nebo i v zahraničí. Týká se to zejména tendrů na dodávky zařízení, prací a služeb, financovaných zahraničními institucemi (SB apod.). Termíny pro podávání nabídek bývají však velmi krátké, takže tendrového řízení se mohou zpravidla účastnit pouze ty firmy, které jsou v místě fyzicky přítomny, nebo zde mají své zástupce.

V případě tendrů, které jsou financovány bankami nebo agenturami, kde ČR není členem (např. African Development Bank), je nutno aby český dodavatel využil pro svou nabídku firmu sídlící v zemi, která je členskou zemí dané banky či agentury.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Obchodní právo vychází z práva anglického. Českým subjektům se nedoporučuje jít do sporů s tanzanskými partnery. Vhodnější a ve svém výsledku finančně méně náročné bývá mimosoudní vyrovnání (lze očekávat zaujetí soudu ve prospěch tanzanských účastníků).

V případě nových obchodních kontaktů se doporučuje použít neodvolatelný dokumentární akreditiv, otevřený u renomované banky. Postupně lze na základě dobrých zkušeností přejít na platbu proti dokumentům. Při styku s dlouhodobými partnery není neobvyklá úvěrová platební podmínka.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

V obchodním styku v Tanzanii je možno se setkat s představiteli různých komunit, z nichž se každá vyznačuje specifickými znaky při obchodních jednáních. Tyto vyplývají z rozdílných kulturních tradic i mentality partnerů. Základní komunity jsou tři: Afričané, asijská komunita a Evropané nebo Severoameričané. Většina obchodních partnerů se často přizpůsobuje ve svém jednání a vystupování chování bývalé koloniální země.

Způsob vyjednávání a dosažení případné dohody s partnerem je u všech komunit rozdílný. U Afričanů se lze setkat s neporozuměním administrativním nebo technickým, přestože partner ujišťuje, že všemu rozumí a se vším souhlasí. Po ukončení jednání se někdy stává, že se k dohodnutému předmětu partner znovu vrací a žádá změny. U asijského partnera tyto překážky odpadají a často platí ústní dohoda, která je později potvrzena písemně. Dohodnuté dokumenty se zpravidla nemění. U evropských nebo severoamerických partnerů probíhají jednání obvyklým způsobem.

Všechny komunity dávají při obchodních jednáních přednost neformálnímu přístupu. Výjimkou jsou státní instituce, kde je nutno dávat dostatečně najevo s kým a na jaké úrovni je jednáno. Jednáním jazykem je angličtina; svahilština se při obchodních jednáních téměř nepoužívá. Ojediněle se může stát, že je jednáno s lidmi, kteří očekávají titulování. Jde o absolventy evropských, ale i amerických technických univerzit, kteří si v rozporu s anglickými zvyklostmi už na vizitkách uvádějí titul „Eng.“. V těchto případech se doporučuje při oslovení tento titul používat. V případě, že partnerem je např. poslanec, předchází jménu titul „Honourable“.

Obchodně lze jednat celý rok, nejméně vhodnou dobou jsou však doby dovolených, tj. červenec a srpen nebo prosinec. Jednat lze denně od 9 hod. až do 16 hod. odpoledne. V době od 12 do 14 hod. je obvykle polední přestávka.

Typickým oblečením pro jednání s africkými představiteli firem nebo státních institucí je oblek nebo kalhoty se sakem a vázanka. Pro schůzku s představitelem asijské komunity je obvyklá košile s krátkým nebo dlouhým rukávem a s vázankou. Oblečení se různí i podle oblasti nebo počasí. Na pobřeží, kde je vlhčeji než ve vnitrozemí, převládají samotné košile.

V případě pozvání do rodiny je vhodné přinést kytici manželce hostitele nebo menší, typický český dárek (sklo, CD s českou hudbou, kniha, nebo jakýkoliv český suvenýr). Bez ohledu na to, zda jde o byt či restauraci, je čas oběda mezi 12:30 až 15:00 hod., čas večeře od 19:00 do 21:00 hod.

Právní řád vychází z anglického zvykového práva a proto je velice nepřehledný. V případě sporů se doporučuje spory řešit smírnou cestou i za cenu velkých ústupků, protože soudní spory trvají dlouho a jsou velice nákladné. Pro případné vedení

soudního sporu je nutno najmout místního právního zástupce. Nejde-li o velké částky je snazší a levnější se s žalovanou stranou dohodnout na kompromisu.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Tanzánie vyžaduje pro občany ČR **vízový styk pro všechny druhy pasů**. O tanzanské **vízum** je možné požádat na velvyslanectví Tanzánie v Německu (Eschenalle 11, Berlín, tel. +4930 3030800, fax +4930 303 08 020). Kromě toho tanzanské úřady vystavují vstupní víza na všech leteckých, silničních, železničních a námořních resp. jezerních hraničních přechodech do země. Vízový poplatek je 50 euro.

Tanzanské celní předpisy nepovolují vývoz (ale i převoz a dovoz) předmětů pocházejících z divoké zvěře (trofeje, výrobky ze slonoviny nebo kůže). Na vývoz těchto předmětů je třeba zvláštní povolení.

Povinné očkování je žlutá zimnice, doporučené pak žloutenka typu A a břišní tyfus. Rovněž se doporučuje užívat antimalarika.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Pro práci cizinců je nutné pracovní povolení, které vydává imigrační úřad (Immigration Dpt.) na základě ověřených podkladů o vzdělání a praxi. Tanzanské zákony zakazují činnost cizinců v některých oborech, jako např. v maloobchodě, malých hotelech, restauracích, směnárnách nebo různých službách. Pracovní povolení se vydávají cizincům hlavně ve specializovaných oborech – lékaři, konzultanti, vedoucí pracovníci firem s převážným podílem zahraničního kapitálu a různí experti. Smyslem těchto předpisů je snížit nezaměstnanost místních občanů.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Ošetření či hospitalizace je možné pouze za úplatu, při rozsáhlejší ošetření je vyžadováno složení kauce ve výši přibližně 100 000 Kč. Ošetření ve státních zdravotnických zařízeních se nedoporučuje. V Dar es Salaamu je na dobré úrovni soukromá nemocnice Aga Khan.

7. Kontakty

-

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

V Tanzanii není český rezidentní zastupitelský úřad. Teritoriálně příslušné velvyslanectví je v keňském Nairobi (konzulární působnost pro Keňu, Burundi, Rwandu, Tanzanii a Ugandu).

Embassy of the Czech Republic

Tende Drive 745, Lavington, 00603 Nairobi P. O. Box 25639

Tel.: +254 774 420 460

Nouzová linka: +254 726 489 626

E-mail: nairobi@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/nairobi

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Loretánské náměstí 5

118 00 Praha 1 – Hradčany

Telefon: +420 224 181 111

Odbor států subsaharské Afriky L.2630

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Politických vězňů 20

112 49 Praha 1

tel.: +420 224 851 111

V Tanzanii není zastoupení žádné z českých institucí.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Policie / záchranka / požárníci: 111

7.4 Internetové informační zdroje

- www.tanzaniatouristboard.com Tanzania Tourist Board – úřad pro podporu cestovního ruchu

-
- www.tanzania.go.tz oficiální stránky tanzanské vlády
 - www.tptanzania.co.tz Board of External Trade
 - www.tccia.co.tz Tanzania Chamber of Commerce & Industry
 - www.tanzaniainvest.com TanzaniaInvest